

DANICA.

Katolišk cerkven list.

Tečaj VIII.

V Ljubljani 13. kimorca 1855.

List 37.

Starši! berite, prevdarite, storite!

„*Otrokam se mora kako veselje pustiti*“, starši radi pravijo, in imajo prav — ko bi le vselej dobro premislili in prevdarili, ali je veselje, kakoršno otrokam dopuščajo, nedolžno in dopustljivo, ali ni morebiti zapeljivo, nevarno in pogubljivo. Pač res! Bog je človeka za veselje stvaril, in sicer za narvikši veselje, kakoršno se le misliti more. Namenjeno mu je nebeško veselje: gledanje in vživanje najvikši Dobrote, preljubeznjiviga Boga, kar ga bo v večni, neizrekljivi radosti razveseljevalo. Že na zemljo, v dolino solz pošilja večno Solnce Božjiga bitja svoje mile žarke, ter razveseljuje serce človekovo z deli svoje vsigamogočnosti, kakor z brezštevilnimi spričbami svoje očetovske dobrotljivosti. Najvikši spriča njegove ljubezni pa je večovčeenje njegoviga edinorojeniga Sina, kateri nas ni le pregrehe stariga zadolženja odrešil, in zgubljeno pravico do nebeskiga kraljestva in posvečujočo gnado svetiga Duha s svojim terpljenjem in svojo smertjo na križu nam zaslužil in zadobil, temuč tudi zdaj, ko je na desnici svojiga Očeta srednik in besednik za nas v nebesih, s svojo bistveno vpričenostjo v zakramentu sv. Rešnjiga Telesa resnično kaže, de je njegovo veselje, biti pri človeških otrocih in jim v zaupljivim društvu že tukaj na zemlji dajati okušati nebeško veselje.

Ako je torej neskončno zveličanje v Bogu namen človekov, in se mu je zato vsakiga pripomočka, ki ga njegovimu koncu naproti pelje, z veseljem poprijeti: se pa nasproti pri velikim številu tistih, kateri od veselja do veselja metuljem enako neumirjeni ferfrajo, vresničena ali spolnjena pokaže beseda sv. Avguština: „*Za-se, o moj Bog! si nas stvaril, in nepokojno je naše serce, dokler v Tebi ne počiva*“. Vender pa, ako bi kdo posvetniga človeka pregovorjati hotel, de naj v Bogu in pobožnih vajah svojiga veselja iše, bi pri vsim notranjim razporu in nepokoju hitro odgovoril: To je nemogoče, tega ne morem. Kakor namreč nič nečistiga ne more v nebesa priti, in bodo le tisti Boga gledali, „*kteri so čistiga serca*“, tako se tudi na tem svetu le očišeno serce in zlasti nedolžnost v Bogu in v tem, kar nas k Bogu pelje, zamore resnično veseliti.

To edino pravo veselje, keršanski starši! dajte in pustite svojim otrokam. De bodo pa za to veselje zmožni in pripravni, si z vso skerbjo prizadevajte, njih kerstno nedolžnost jim ohraniti in duha prave pobožnosti v njih obuditi in oživiti. Saj o marsikteri priložnosti visoko vrednost nedolžnosti očitno spoznate. Ako se dojenček v spanji smehlja,

pravite: Zdaj se angeljeiki z njim igrajo. Ako vam majhuo dete umerje, se s tem tolašite: Sej je zdaj dobro shranjeno pri angeljeikih v nebesih. Majhuo otroke zavoljo njih nedolžnosti blagrujete, ko se grešiti ne morejo. Ali pa ni častitljivi, zaslužljivi in blagovitniši (zveličavniši), ako človek zamore grešiti in vender ne greši, ako lilijo nedolžnosti med ternjem skušnjav čisto ohrani tudi v zreliši starosti in vse dni svojiga življenja? De je to mogoče, nam kaže zgled mnogih svetnikov.

Bog, kateri zapoveduje pri sv. kerstu sprejeto oblačilo nedolžnosti neomadežvano pred njegov sodnji stol prinesti, vsakimu tudi daje potrebne gnade in pripomočkov, ga ohraniti. Kakor je pred vhod raja, iz kteriga je njegova pravica perva grešna človeka izgnala, angelje s plamečim mečem v zavarovanje postavil, de bi grešni rod nič več ne mogel vanj priti: tako je pred raj detinskiga nedolžniga serca očeta in mater kot angelje postavil, de nad njim čujejo, in vse nevarnosti, ki mu žugajo, od njega odvračajo. Starši imajo torej dolžnost, vedno čuti nad svojimi otroci, ne le dokler so majhni in pomagati si nezmožni, de se kje ne poškodejejo in ne pokvarijo, ampak tudi potem, ko odrasajo, čuti nad njih nagnjenjem, nad njih tovaršijo, nad njih branjem, razveseljevanjem in vsim zadržanjam, de zlasti njih dušo zapeljivosti in greha obvarujejo.

Kdo pa bo zamogel svoje otroke tako čiste ohraniti? morebiti marsikteri oče, marsiktera mati poreče. Gotovo to zamorete, ako le v resnici hocete, in gnado v zakramentu sv. zakona prejeto zvesto obračate. Ko bi si marsikteri oče toliko prizadjal, svojiga sina perviga smertniga greha obvarovati, kolikor si prizadene, ga vojašine oprostiti: ko bi marsiktera mati za deviško nedolžnost svoje hčere toliko skerbna bila, kolikor je za njeno časno preskerbljenje; ko bi starši za dušo, za zveličanje svojih otrok s tako previdnostjo delali, kakor pamenten gospodar, umna gospodinja v svojim hiševanji delata: -- gotovo bi bil tak trud od Boga posebno oblagodarovan, in nasledek njegov srečen, presrečen!

Pa Bogu bodi potoženo! de je veliko staršev za vse drugo bolj skerbnih, kot za zveličanje svojih otrok. Ako otroka s sklenico po vina, olja ali kaj taciga kam pošljejo, ga terdo opominjajo, de naj varno in skerbno ravna, de kaj ne ubije, in zraven tega mu še dobro zažugajo: Če pa ubiješ, boš pa vidil, kako te bom. Na nevarne plesiša in pohujšljive kratkočase, na nepotrebne shode brez dobriga namena, v slabe, zapeljive tovaršije pa se otroci dopuščajo, brez skerbi za predragi zaklad!

nedolžnosti, ki ga v kerhljivih, slabih posodah nosijo.

V hlevu se pridno ogleduje, ali je *šivina* zdrava in dobro verdjana, in ako se kaka bolezen ali nevarnost opazi, se z vso mogočo skerbjo zdravi in verdeva; tudi se živina pridno zapera pred tativi in zverinjjo. Kje pa se pol in popolnoma odraseni *sinovi in hčere* ob nedeljah in praznikih znajdejo, ali so po noči doma ali ne, kaj počenjajo, s kom se pečajo, kam zahajajo — ali kot razberzdani konji po vasi razgrajajo in rogovilijo, ali pa kot zapeljive kače z gresnim poželenjem v svojo in družih pogubo okoli tavajo — kakšno je govorjenje in zadržanje družine, delavcev in najemnikov pri delu, na polji in doma, pri spravljanji pridelkov: vse to veliko staršev malo skerbi, zato se malo zmenijo ali pa nič. Jezus pravi: „Gorje svetu zavoljo pohujšanja!“ Kakšno gorje potem se le staršev in družih prednikov čaka, *keri pri svoji družini in svojih podložnih pohujšanje oderacati se posebno dolžnost imajo*, in se ga po svoji neskerbnosti in zanikernosti še sami delezne in krive store!

Pa sej se vendar ne more vseskozi in povsod na otroke gledati, pravite, in je nekoliko tudi res. Starsi ne morejo ven in ven na otroke gledati, pa Božje oko nad njimi vedno čuje. V svetim strahu naj se torej otroci pred Njim obnašajo, in nevidniga *vsigapricujočiga Boga porsod v spominu imajo*, akoravno staršev vpricho ni. Kazi torej, mati! otroku proti Očetu nebeskimu, ko ga se v naročji imaš, in uči malo serčice Njega ljubiti in moliti. Vdihuj, oče! svojimu sinu strahu Božjiga, dokler je še majhen, ker „začetek modrosti je strah Božji“. Soznanite, starši! svoje otroke že v zgodnji mladosti z Jezusom, prijatlam otrok, in Njega, dobriga pastirja, neprenehama za-nje prosite, da naj te ovčice svoje čede zoper napade volkov brani in jih po svojih svetih angeljih vedno in povsod varuje, da se kje ne spodtaknejo in ne padejo.

Za vse to, pravite, pa *casa* nimamo, ker imamo družih skerbi in opravil preveč. Kaj skerbi in opravila! Kadar je več skerbi, se pred vsim za to skerbeti mora, kar je največ vredno; kadar se veliko opraviti ima, se mora narprej to storiti, kar je narpotrebniši. Kaj pa več *vrednost* ima, kot nedolžna otrokova duša, ktero je sin Božji sam tako visoko čislal, da jo je za ceno svoje drage kervi odkupil? in kaj je *potrebnišiga*, kot dušo tako visoko cenjeno in tako drago odkupljeno za nebesa zrediti in ohraniti?

Skerb za časni preširek in za časno srečo otrok, ako je po kersansko vravnana, pa tudi nikakor grajati ni, ker je tudi to dolžnost. Taki pa, ker zavoljo silne skerbi za časne reči pravi in večni blagor svojih otrok zanemarjajo, so enaki tistimu kmetu, ker je naj vgodniši čas za žitno setev z lovljenjem tasice potratil, in pri tem bistroumno opomnil: Za žitno setev je še zmirej čas, tasice pa potem odletijo.

Kaj pa vašim otrokam tudi pomaga vse časno blago, ki jim ga pripravljate, „*ako na svoji duši škodo terpe?*“ Kaj otroku tudi na videz dobra zelitev ali možitvev pomaga, ako pa mora, kakor marsikteri starši sami hočejo, za tisto časno preskerbljenje pravico do nebeskiga kraljestva, svojo nedolžnost prodati? Ali bi ne bilo boljši otroku nezavezanemu in pri tem nedolžnemu ostati? Ne zaničevane, ne zapušene se ne bo neomožena čutila, ktero Jezus, najlepši med človeškimi otroci in kralj nebeski, za svojo nevesto spozna. Pogostna za-

upljiva obhoja z njenim Božjim ženinam v najavetejšim Zakramentu nedolžni duši veselje deli, kakorsniga ji svet nikdar in nikakor dati ne more. Čisto serce v neomadežvanim telesu je pa tudi naj lepši dota, ki jo hči v zakonski stan zamore primesti, ako je v to poklicana. Pošten, kersansk mladeneč, ker tovaršice potrebuje, bo tako rad snubil, in z njo blagoslov Božji v svojo hišo pripeljal. Njeni otroci se bodo pobožnosti že z maternim mlekom navzeli. (K. sl.)

Zetašnje popotvanje na Belo reko.

Na ladji Zgodnji danici — 13. sušca. — Dozdaj se nam je še zmirej tako godilo, da so v začetku plašni zamurci k nam zaupanje dobili, ko smo se jim prijazne in dobrovoljne skazali. Radi se k belim družijo in kake ure prekremljajo. Se vé, da to se le s pomočjo dragomana (tolmača) zamore zgoditi, ko človek ne zna jezika. Kako bi še le bilo, ko bi zamogli iz ust v usta z njimi govoriti! Večkrat me je kak černak za nogo zgrabil in me ni hotel dalje pustiti. Zraven tega je kake besede govoril in me zaupljivo gledal. Iz pomenljiviga znamenja, ko je roko vzdigoval, sim spoznal, da želi darila, zdravila itd. Kmal pa smo zapustili šilusko pokrajino in smo dosegli konec svečana prsto okrajino, kjer sloni, gacele, džirafi itd. svoje pašine imajo. Bolj pogosto je povodni konj momlal in je studence vode kviško sikal. To so namreč mlakužne pokrajine. Nil brez števila ovinkov dela in je prav počasen. Nad moža velika trava pokriva obrezja. Dokler oko seže, so zgolj mlakuže, reka sama je viditi, kakor da bi se velikokrat popolnoma zgubila. V teh mlakuzah prebiva na milijone dolgonožnih in hudokljunskih merčesov, komarjev. Zvečer o solnčnem zahodu je zrak prenapolnjen z njimi. Ti prešipljenci so v resnici naj večji muka za popotnika. Celo noč ga dražijo in pekljo. Le proti jutru, od zaspanca premagan, zamore kaj maliga počivati, tačas pa, se vé da, nagajivi merkeji svoj trebuh s kervjo spijočiga napolni. Verh tega smo imeli tudi slabo vodo. Zlasti med baher-el-Savbat-am s stransko reko, ki od juga, in bahel-el-Gazal-am, ki od večera priteka, je voda slaba in nezdrava. Velikrat napravi, da začno čeljusti gajiti in zlo otekati. Torej si popotniki v odvernitev tega zlega pogosto ohzobje ali čeljusti s solijo ali česnam dergnejo. Vročina je bila podnevi silno nadležna, zlasti zavoljo pomlakužniga duha. In ravno v tih mlakužih smo se mogli čez 14 dni potikati, ki se sicer pri dobrim vetru v 4 ali 5 dneh skoz nje pride. Imeli smo velikrat le malo vetra ali pa celo nič ne, velikrat pa še nasproten veter. Tako smo ostali priklenjeni na ladijo; podnevi smo se potili, ponoči se s komarji vojskovali. 3. sušca smo dosegli baher-el-Gazal, ker pri iztoku precej veliko jezero dela. Zdaj je bilo že čez pol poti. Naslednje dni smo ugledali sem ter tje kakega černiga, Dinka ali Nojca, ali kako čeruško stanovanje. Stanujejo tukaj ob desnem bregu Dinkavci, ob levim Nojci. Ta naroda sta si po jeziku in rodu v rodu. Dinkavci živé razkropljeni ter so lovci ali pa pastirji bolj na notranjim dežele. Nojci pa stanujejo nekoliko od vode, in nekaj živino redé, nekaj kmetvajo. Vender so jim v obeh rečeh šilukljanje precej spredi. Tudi Nojci imajo okrogle hišice, pa niso tako lične in ne v vasi združene, kakor šiluske. 11. sušca smo prišli k Nojskimu naselstvu Urinianu. To je bilo kakor veliko in stolno

mesto tega naroda. Vikši glavari s 4 ali 5 poglavarji tukaj stanuje. Radi smo že spet enkrat na suho stopili. Nojci, sicer za močno divje razglašeni, so prišli dobro oboroženi, pa brez hudiga namena. Mi saj smo bili, v sredi njih in obdani z njih sulicami, tako varni, kakor se le zamore kje biti. 12. zjutraj spet pride staro in mlado — vse opepeljeno — pred ladjo. Močno moštvo se je skazovalo s svojimi sulicami in so veliki zamurski ples napravili. Ženstvo je prišlo s svojimi košaricami ter z mnogotero kupčijsko robo v njih, z duro, štoklji jajci, merisnimi siti. Polagama se usedejo, krenljajo med seboj po čislani šegi in vesoljni navadi, ter prav sladko in izurjeno iz pipe puhajo. Vediti je, de kakor tukej, tako tudi na šiluškim žene hujski mem mož tobak puhajo. (Lep zagovor za gospé in gospodične tobakarske evropejske šege! Vred.) Tudi poglavar z družimi veljaki je blagovolil k nam priti. Ima rudečo kapo, krog vratu nekatere sklenaste bisere, okoli života kosec platna. Njegovi sinovi se nosijo enako drugim. Njegova postava je prava Savlova postava, obraz plemenit, beseda mirna in tiha, v tem ko drugi Nojci hitro in glasno govoré. Ti deželni plemenitniki so bili k nam k obedu povabljeni. Imajo pa navado, de nič ne jedo, česar ne poznajo: torej niso nič jedli in pili, razun vode in dateljnov, s tem so svojo plemenitaško lakoto utolažili. Pazljivo so vse reči na ladi ogledovali in zvesto poslušali gosp. Provičkarja, njih misli, svete in nauke, ktere jim je dragoman tolmačil. Prijazno so nam zopet in zopet o prihodu in odhodu roko podajali, ter s tem svojo zadovoljnost, dobro voljo in prijaznost na znanje dajali. Pomoček obertnosti so skleni biseri, ktere povsod obešajo na vrat, na čelo, roke, noge in v ušesa. Neka ženska je imela toliko sklenih uhan v ušesa vpletenih, de so bile ušesa zakrite in vse stergane. (Tudi pri nas smo že kaj podobniga vidili; — lepa čast! Vred.) Posebna lepota mora neki tudi to le biti. Veliko jih nosi pod nosom precej dolg, kviško šterleč drat, v ustnice zastavljen, ne vem, kako? Isteri je ves napolnjen s steklenimi biseri. (Težko, če ni to namesto naših prekrasnih berk, ktere neki zamurcam tako tečno ne rasejo, in si jih išejo nadomestiti; tudi prekrasno! Vred.) Tukej smo se z živežem preskerbeli. Zavoljo mnogih ovinkov pa bo vgodni veter pogosto nevgodin, in začela se je spet polževa voznja.

Rešenje mesta Nisiba v vojski s Perzijanci.

Sapor II. Perzijanski se v letu 338 po smerti Konstantina Velikiga, rimskiga cesarja, z veliko trumo proti Mezopotamiji vali. Hudi boji vstanejo. Nar imenitniši v celi vojski je pa bila oblega mesta Nisiba-a, ki je veliko in mogočno mesto v zgornji Mezopotamiji bilo. De si tega mesta neverniki niso osvojili, pripisujejo prošnjam sv. Jakopa, škofa tega mesta. —

V letu 350 so od vsih strani sovražniki mesto napadli, pa terdo mesto se ne vda, sovražniki so ga oblegli, tri mesece so okoli mesta ležali, in tla s kervijo močili. Serdití kralj ukaže reko Migdon proti mestu napeljati, de bi mesto razdrobila; in res je nekaj zidu odtergala. Ker je pa vse jame okoli mesta zalila, sovražniki dolgo časa niso mogli do mesta priti. Sapor napravi jezove, de ni voda več prot mestu tekla. V tem so pa serčni

mestnjani luknjo, ktero je voda v zid napravila, zazidali, in ves poderti zid popravili. Drugo jutro se Sapor začudi, viditi zasuto luknjo in popravljeni zid, in ko se zavoljo tega neumno serdi, se mu zdi, de vidi na ozidji moža v cesarskim plajšu. Misli, de je Konstanci, s katerim se vojskuje, in je v svoji nagli serditosti še tistim smert zažugal, kteri so mu pravili, de je Konstanci v Antiohii. Ko se je vender resnice prepričal, je zasačil psico zoper Boga proti nebu.

Ravno tistikrat je sveti Efrem v mestu bil, in prosil škofa Jakopa na ozidje terdnjave iti, in Boga pomoči prositi. In ravno ta je bil tistikrat na ozidji, ko je Sapor menil, de Konstancija vidi. Jakop moli z veliko serénostjo k Bogu. On je molitev pravičniga uslišal, in veliko množico nekakih muh poslal, kere so se v rivec slonov in v oči konj in velbljudov zarile in jih tako vpikale, de so zdvijali, in veliko množico vojšakov pobili, in ranili. Ko mestnjani to zmotnjavo zapazijo, jo udarijo iz mesta in Perzijane v beg zapode. Sapor je prepozno spoznal, de Bog mesto brani, in se je v svoje dežele vrnil.

Kdor v Boga zaupa, prav zaupa.
Bog molitev pravičniga usliši.

J. M.—r.

Ogled po Slovenskim.

Iz Gorenškiga. Nihče luči, ko jo užge, ne postavlja pod mernik, ampak na svečnik, de ljudje nje svetlobo vidijo, pravi Jezus per sv. Luku 11. 33.

Ravno taka perzgana in svitla luč so naš častivredni gospod fajmošter (faro in imo pa zamolčim, ker bi bili oni morebiti s to očitno pohvalo razžaljeni), ki zaslužijo ne pod mernik, ampak na svečnik postavljeni biti zavoljo marljive in neutrudljive skerbi za časni, veliko več pa za večni blagor svojih faranov. Ker so zavoljo bolehnosti mogli popoldansko razlaganje keršanskiga nauka gospodu kaplanu prepustiti, so tremišljevali, kako bi na drugo vižo mogli svojim faranam kej za njih dušni blagor storiti, in kmalo jim pride na misel branje sv. pisma s primernim razlaganjem, in v ta namen so si zvolili vsaki praznik in vsako nedeljo od 5. do 6. zvečer. Zdej vzamejo iz stariga zakona, zdej iz noviga, posebno liste sv. aposteljna Pavla, in potem vse te reči natanko razložijo. Poslušavcov je vselej polna izba, de je gnječa. Bere se pa sv. pismo v duhovskim poslopji.

To je nezročeno lepa naprava, in vredna, de bi se tudi v več krajih posnemala. Kako je to koristno za kmečke ljudi, ker si vsi sv. pisma omisliti ne morejo, in pa tudi za take, ki ga sicer sami berejo, pa ne razumejo; ali bistri um in oko gospod fajmoštra pa razsodi, kaj je za take ljudi nar bolj potrebno vediti; Bog daj, de bi leto v serce njih faranov se vtisnilo in obilno sadu rodilo!

Iz Poljan na Dolenskim. Kolerica je pri nas strašno divjala. Od 10. mal. serpana do 14. vel. serpana jih je 215 umerlo. Veliki Šmarni dan je pa strašna bolezen kar na enkrat potihnila, gotovo le na priprošnjo nje, ki je tolažba žalostnih in zdravje bolnikov.

Iz Klane na Istrijskim. Bilo je ravno drugi dan tega meseca — angeljsko nedelja — okoli petih po navadnih večernicah ali po blagoslovu, ko se je že nekoliko postarna gospodarica prederznila ta sveti Božji dan za drugo jutro, za pondeljki nekoliko krompirja nakopavati, de bi ga družina precej z jutram v goro ali nenokožo sabo vzela; ali glejte, kaj se zgodi.

Komaj je ta ženska tri busove z roko iz zemlje izrovala, potem ko jo je željno dočakovana rosica ne-

beška po veliki blizo dva mesca terpeči suši nekoliko omekčala, kar se debela černalisasta kača iz nekd priplazi, in ženski strašni strup v perst desne roke nemilo spu- ti. — Roka nje je vsa zatečena, in nesrečna ženska, dokler se za boljši pomoč ne zve in dokler bude z roko v zemljo zakopano med strašnimi v serce segajočimi bolečinami neznano muko imela, vsim gospodaricam zgljedno kaže in očitno uči: de v nedeljo, toliko manj v god nebeških poslancov naših angeljev varhov nikdar ni bilo, ni, in ne bo prav, hlapčevskih del opravljati, še manj pa težke vozove po velikih cestah prevlačevati, kakor se je, de se Bogu usmili! godilo, in se še zgaja. — De bi vendar vsi pogerditelji in pogerditeljice sv. nedelj, dnevov Gospoda Boga, po tako strašnih, očitno strahovavnih primerljajih se zmodrili in sv. nedelje v delavnik nikdar nikdar ne obračevali, temveč se spominjali, kar je Bog po Mojzesu rekel: *Šest dni delaj, in vse svoje dela opravi, ali sedmi dan je dan počivanja Gospoda trojiga Boga; tisti dan nič ne delaj ne ti, ne tvoj sin, ne tvoja hči, ne tvoj hlapec, ne tvoja dekla, ne tvoja širina, ne plujic, kateri se v troji hiši znajde.* 2. Mojz. 20, 9. 10. — J. K.

Is Tersta. Slišimo, de je posebno goreči duhovni pomočnik, gosp. Franc Pavšič, za kolero umerl. Šel je bil v Istrijo svojimu bratu v pomoč in od tam ga je Bog v plačilo poklical. — Nadvojvoda Maksimilijan, ki se je pred 14 dnevi iz Egipta v Terst vernil, je mende dva mlada zamurčka seboj pripeljal.

Is Gorice smo prejeli po dobrotni roki verstitve učencov in učenk ondodnih ljudskih šol, ktere so se letas zavoljo kolere z dovoljenjem viši gosposke že 29. vel. serp. z zahvalno sv. mašo končale. V rečni šoli, ki je z zgljedno šolo združena, je zmed 105 učencov 15 izverstnimu, 73 pervimu, 17 pa drugimu redu pristetih. V zgljedni šoli je bilo 927 učencov, med njimi 7 šolskih pripravnikov in 336 nedeljskih učencov; pomljivo je razdeljenje njenih 3 razredov v laško-nemški in v slovensko-nemški oddelk. Nunska šola je imela 249 učenk, začetna šola pa 172 učencov in 160 učenk. Naprava za gluho-neme, ki je 81 (med njimi 17 slovenskih) gluhomutecev odreja, je imela letas 6165 gld. 35 kr. dohodkov, stroškov pa 6410 gld. 17¼ kr.

Razgled po keršanskim svetu.

Na Španskim, kjer kolera hudo divjá, daje duhovstvo gurljivo lepe zgljede zatajevanja samiga sebe, in u-miljenja do bližnjiga. *) 82leten duhoven pastir na Navarskim se je dal po hišah nositi, kjer so bili bolniki, ter jih je tožžit in jim duhovno pomoč delil, kakor jo le mogel. Ze 40 duhovnov na Navarskim je v svojim duhovskim poklicu obnemoglo in pomerlo. Ljudstvo prosi družih, škof jih iše in ne najde, ker jih vlada ne pu- sti posvečevati. Ali ni to, kakor de bi se bile peklen- ske vrata odperle? Greh, greh! sovražniki sv. Cerkve so le tvoje roke in sušice!

Weimar. Prote-tantski cerkveni list toži zavoljo silne spačenosti ljudstva v Weimar-u, in velik del zadolženja pripisuje cveteči dobi Šiller-ja in Göthe-ta. — Tako tedaj celo prote-tantje spoznajo poslednjič, kar mnogi katoličani spoznati nočejo, namreč: smertni strup v sladko pisanih bukvah brez keršanskiga duha!

*) Tudi po naših krajih se dogodi mnogo lepih zgljedov, kateri bi sedanjim in naslednikom služili v spodbudnost, ako bi se razglaševali. Prosimo, nam takih reči v dušni prid saj po djanji razodevati, ako že ponižnost imen in krajev vediti ne pripusti. Vred.

Kdo še zmirej v premozihih ušesih bolj šumi in slovi, kakor Šiller? In zdaj — in zdaj nam celo njegovi lastni verci spričujejo, kam de njegovi spisi vlečejo! In tacih pisavcov je legion, ki v sladki obliki mlado serce a strupam napolnujejo. Kako mnogi starši čisto nič ne pomislijo, kakošne bukve de svojim otrokam v roko dajejo! — Vidimo pa tudi sad taciga napačniga izobraženja: *Mlačnost do svete vere in do njenih skrivnost, nemarnost za svojo dušno srečo.* Ravno zmed tacih, z zoperkeršanskimi spisi preopitanih je nemara nar več, ki se tudi zdaj ob času očitnih stisk nočejo na svoje kolena ponižati pred sv. Rešnjim Telesam! Ti gerda suknja! ali mar tvoj Bog ni vredin, de pred njim pokleknoš? —

Is Dunaja. V god svitliga cesarja je bila znana pogodba med rimskim stolom in cesarskim avstrijskim dvoram od obojniga poročnika podpisana. Ob dveh popoldne so se podali vikši škof Jožef Otomar Rauscher k papeževimu poročniku Viale Prelà. Dva mašnika v talarjih sta jih na vratih poročničnice pričakala ter jih spremila k kardinalu. Na to je bila pogodba (konkordat) brana, podpisana in zapečatena. K koncu je bila v domači poročnikovi kapeli zahvaljena pesem opravljena in molitve za papeža in za cesarja obmoljene. Oba poročnika sta od cesarja z redam velikiga križa sv. Štefana poslavljena. Pogodba je bila na dveh izvirnih zapisih podpisana; eniga so vikši škof precej v Laxemburg za cesarja seboj vzeli, z drugim pa se je poročnikov tajnik g. Valenziani neutegama k sv. Očetu v Rim napravil. Sliši se, de v 6 tednih bi utgnilo nasledvati obestransko najvišje poterjenje.

Pogorovi z gg. dopisovarci.

Gosp. And. M. v Lindaru: 3 listise 2. zvezka „Cerk. Govornika“ smo vam že 21. veliciga serpana poslali; poprasajte torej na pošti v Paznu. — Gosp. J. L. v Petri: Denar smo prejeli, in homo poskerbeli, kar ste bili naročili. — Gosp. L. P. v S. V: 2. zvezek C. G. smo vam 10. kim. poslali; v prihodnje se vam bo Vaša želja spolnovala. — Gosp. J. K. v K: Lepa hvala za dopis!

Premembe duhovšine.

V Ljubljanski škofiji: Za kaplane pridejo: v Ipavo gosp. Janez Knavs, Bloški kaplan; v Studeno novoposvečeni mašnik gosp. Jožef Zaločkar; v Sent-Gothard pa gosp. Janez Dovič, novoposvečeni mašnik. — Umerla sta: gosp. Jernej Pečnik; lokalist v Bučki, 5. kimovca v 54. letu svoje starosti za vročinsko boleznijo; in gosp. Jožef Zagar, kaplan v Orehku, 9. kimovca v 58. letu svoje starosti za kolero. Naj v miru počivata!

V Lavantinski škofiji: Rogaska fara je podeljena gosp. Fr. Sorčiču, fajmostru v Brezicah; Kapeljska fara g. Štef. Kendatu; Kotelska fara gosp. Jur. Vidmarju; fara v Sentvidu nad Valdegam g. Jan. Trobeju; duhovnija v Dolcu g. Jan. Einsiedlerju; Smartenska duhovnija pri Gornjim Gradu g. Val. Oroženu. Za namestnika pridejo: g. Ant. Sičkar na Pilštanj, g. Jern. Cozej v Gornji Grad, g. Mih. Klajnšek v Podgorce, g. Mat. Pirš v Loranec, g. Mat. Lerb v Sentjur, g. Fr. Sill v Pameče, g. Flor. Klajne v Sele, g. Tom. Pirč v Smiklavž. Za kaplana pridejo: g. Omerzu na Vransko, g. Mat. Arzenšek v Trebovlje, g. Bl. Rataj v Smarten, g. Kar. Terjasek v Kojnce, g. Janez Kveder v Makole, g. Jož. Lah v Kloster, g. Jož. Štor v Stari Terg, g. Mih. Krofič v Grebinje, g. Val. Sečli v Sentpeter pod sv. gorami, g. Tom. Mraz v Kalobje, g. Fr. Polc v Sentjur, g. Kar. Simandl v Skale, g. Fr. Pinter v Rožni Dol, g. Jan. Gregl v Sentmihel, g. Jan. Celer v Brezice, g. Mat. Stoklas v Loko, g. Lor. Vožnak v Doberlato Ves, g. Fr. Ermenc v Razborje, g. Pet. Ertler v Vošperg, g. Melh. Goličnik v Kapele, g. Jož. Hajšek k Devici Marii pri Fari, g. Jož. Horvat v Trajberg, g. Al. Kahlhammer v Kapljo, g. Ed. Kavčič v Sromle, g. Mih. Korošec k sveti Marjeti, g. Jož. Leskovar v Labod, g. Jan. Pajek v Gornji Grad, g. Sim. Pichler v Breitenegg, g. Luk. Selnik v Skočjan, g. And. Vodeb v Smarje. — Umerli so g. Jož. Dežela, fajmošter na Pilštanji, 13. rožnika.